

ESPAI D'OPINIONS

Nº147
Abril 2012

Andreu Grimalt Rosselló

Director de la Fundació Gadeso

PRESSUPOSTS I CONFIANÇA

Les darreres dades publicades per Quaderns Gadeso (nº209) sobre la percepció dels ciutadans envers l'economia no deixen gaire marge a l'optimisme: només un 2% dels illencs creu la situació és bona, enfront d'una aclaparadora majoria que la qualifica de dolenta (si bé el percentatge és menor que el de la resta de l'estat). I si parlem de futur, les coses no milloren gaire: dos de cada deu s'aferra a l'optimisme i confia en què l'economia millori durant 2012, mentre que més de la meitat creuen que seguirà igual o anirà a pitjor.

En qualsevol cas, l'esmentat Quadern posa l'èmfasi en la quarta part dels ciutadans de Balears que veuen el futur proper amb una alta dosi d'incertesa. I és, o hauria de ser, precisament aquesta manca de confiança un dels factors que més rellevants i un dels punts on els nostres polítics haurien de posar-hi esment.

La confiança dels consumidors, o més ben dit, la seva recuperació, és condició sine qua non per sortir de la crisi en la que ens trobam immersos. Sense confiança no hi ha consum i si no se reactiva el consum es destrueixen empreses i llocs de feina, el que provoca més desconfiança i més contracció del consum, entrant en una roda de conseqüències terribles per a moltes famílies de les illes.

Enllaçant el paràgraf anterior amb la polèmica reforma laboral, sorgeix la pregunta: de veres serveix abaratir l'acomiadament per crear llocs de feina i reactivar l'economia? O més bé ens durà a una situació de destrucció de treball o, en el millor dels casos, a una contractació precària i insegura que, naturalment, portarà més desconfiança? Quin treballador que no sàpiga que pot passar-li el dia següent optarà no ja per adquirir un habitatge o béns d'equipament, sinó per gastar el poc que pugui estalviar en anar de viatge, sortir a sopar o comprar més de l'estrictament necessari?

Alguns diuen que aquesta crisi és una oportunitat per superar una etapa marcada pel consumisme desaforat i sense control i canviar el model i els patrons de consum. Totalment d'acord, però fins i tot assolint un consum

responsable i sostenible és necessari comptar amb la confiança dels ciutadans, minada dia rere dia tant per la situació econòmica com per la manca d'efectivitat de les mesures dels nostres governants.

Aquesta setmana el Govern Central ha presentat els pressuposts 2012 i una primera lectura genera, entre altres, les següent preguntes:

Val la pena seguir destruint teixit productiu i llocs de feina per salvar les grans xifres? Una reflexió arran d'això: el Govern assegura que totes les seves mesures van encaminades a la creació de llocs de feina, però en els pressuposts les Polítiques Actives d'Ocupació reben una retallada brutal.

És ja no ètic, sinó oportú, reduir la despesa en educació i R+d+i, empobrint el nostre capital humà i, per tant, reduint les possibilitats de sortir de la crisi sense tornar al model anterior? Ara hem sabut que als pressuposts que està preparant Alemanya pel 2013 hi haurà un fort increment de la despesa en educació i investigació. Precisament són mesures anticíclics d'aquests caire les que s'haurien de dur a terme.

Aconseguiran els "pressupost més austers de la democràcia" capejar el temporal i posar-nos en la via d'abandonar la crisi? Tant de bo fos així però malauradament van en direcció contrària.

Aconseguiran la desitjada recuperació econòmica i retornar la confiança a una ciutadania cada cop més desencantada? Per tot el que hem dit fins ara, no hi ha gaires motius per l'optimisme.